

Collectio Programmatum Frei-
bergensium M. Joh. Gottlieb
Sidermanni.

1747. 1) De montibus Musarum domi-
ciliis.
— " 2) De mutuis familiarum elector.
Sax. et Bavaria connubiis.
— " 3) omen in nomine Georg. Sam.
Asteri Consul. Freyberg.
— " 4) ratio laborum scholasticorum
in Gymnasio Freybergensi ad-
huc susceptorum.
1748. 5) Meletematum philolog fascic. II.
— " 6) de templis Concordia et Pacis
— " 7) De Trenarchis
— " 8) cur homines montani passim
male audiant.
— " 9) de latinitate Maccaronica

1748. 10) cur multi melius scribant
quam loquantur et contra
- 11) de Josephis
- 12) de veterum proclis grammaticis
- 13) de meritis domus Saxonica in
pacem Westphalicam
1749. 14) de lapidum aetnæ diuino ex an-
tiquitate.
- 15) quid velit et possit rerum con-
cordia discors ex Horat. L. 1.
Ep. XII. 19.
- 16) Acta semestria scholastica
- 17) Meletemat. philolog. Fasc. III.
- 18) de vita musica ad Plauti
Mostell. Act. III. Sc. II. 40.
- 19) de Diis mensalibus.
- 20) de Animalium studio immane
loquendi ex Ovid. Metamorph
v. 678.

1749. 21.) de summo bono ex Sententia Salomonis Cohel. V. 8.
- " 22.) de nummis Freybergensibus.
1750. 23.) de vocum hebraicarum significatione morali.
- " 24.) de eruditis male habitis.
- " 25.) de Aesculano fodinarum metallicarum Deo.
- " 26.) Meltemat. philolog. fasc. IV.
- " 27.) de Helasticis.
- " 28.) de virga medica ad Hal. Thebaid. II. II.
- " 29.) de nudis et sine mentesonis.
- " 30.) de fortuna primigenia.
- " 31.) דעדין פי רוצוהו ex Epist. Juda v. 12.
- " 32.) de coronatis puerperarum adibus

1751. 33. de Sanctis Acephalis.
— " 34. de iis qui ex ordine sacro
in scholasticum transierunt
— " 35. De nominum religione
— " 36. de Anastasi Dea noua et
peregrina Actor. XVII. 18.
— " 37. Comment. I. memoria discipu-
lorum extraneorum in Schola
Freibergensi versatorum
— " 38. de cere feminato.
— " 39. Comment. II. memoria disci-
pulorum extraneorum in
Schola Freibergensi versatorum.
— " 40. siuige Guirruis in der Disulzucht.
— " 41. de spe Iudæorum desperata
— " 42. que fit injuria felix ex Clau-
dian. in IV. Consulatu. Honor.
v. 612. sq.

1752. 43. De montibus ardentibus
usq; biblicis

— " 44. Commentatio III. memoria
discipulorum extraneorum
in Schola Freibergensi ver-
satorum.

— " 45. De mendis librorum et nomi-
natum Bibliorum Hebraicorum
diligentius cauendis

— " 46. De fabulosa de VII. dormien-
tibus historia.

— " 47. De sacris mensis Augusti

— " 48. de Halgeoniis senectutis ad-
mirandis.

— " 49. de arte obliuiscendi

1753. 50. de sacris nefandis Ethnicorum

— " 51. Commentat. IV. memoria

Discipulorum extraneorum in
Schola Freibergensi versator.

1753. 52. bonum nomen Sal. Frid. Sey-
fridi Consul Freiberg.

— "53. I. Abhandl. von Gunguiützau.

— "54. De reliquiis eruditorum.

— "55. II. Abhandl. von Gunguiützau.

— "56. Comment. V. memoria Discipu-
lorum extraneor. in Schola
Freiberg. versator.

1754. 57. III. Abhandl. von Gunguiützau.

— "58. de Eusebianis

— "59. Comment. VI. memoria discipul.
extraneorum in Schola Freiberg
versator.

— "60. de memoria mecu Gunguiützau
h. e. de sorte sua haud conten-
tis Epist. Jud. v. 16.

1754. 61. de Summo Deo.

— " 62. IV. Abhandl. von Gurgunizun.

1755. 63. Specimen nominum Iro sp.
suo.

— " 64. Coment. VII. memoria discipu-
lorum extraneorum in Schola
Freibergensi versatorum.

— " 65. de Characteribus corpori im-
pressis

— " 66. prog. II. de eadem materia.

— " 67. de Caenotaphiis

— " 68. Coment. VIII. memoria disci-
pulorum extraneor. in Scho-
la Freibergensi versatorum.

— " 69. Die Abhandl. von dem
Dunkel.

— " 70. Von dem Elffischte Landwätraz.
Religionis Versicherungun.

1756. 71. de Iuvenalibus sub auspici-
um noui anni.
- " 72. de officio Praeceptorum et
Discipulorum Malach. 11. 12.
- " 73. 1. St. Stueglusa von yalufatou
Sueßburgum.
- " 74. Comment. 1x memoria Discipu-
lorum extraneorum in Scho-
la Freiberg. versatorum.
- " 75. V. Abhandl. von Euguiüzou.
1757. " 76. de Lua veterum dea priacu-
lari
- " 77. examen vernale ex Genes.
xxx. 41. 42.
- " 78. de audacibus dithyrambis
- " 79. de diis dormientibus.
1758. 80. quomodo solemus fati
contraria fata.

MVTVA
SERENISS. FAMIL. ELECTORAL.
SAXONICAE ET BAVARICAE
CONNUBIA
ANNO MDCCXXXVII.
DRESDAE ET MONACHII
AVSPICATO PERACTA
PIETATE ATQVE OBSEQVIO
PROSEQVNTVR
MVSAE FREIBERGENSES
INTERPRETE
M. IO. GOTTLIEB BIDERMANNO.

CHEMNICII,
LITTERIS STOESSELIANIS.

II.

SEPTISS. TAMM. ELECTORAL.
SAXONICAE & BAVARICAE

CONVICTA
ANNO MDCCLXXV
DRESDAE ET MONACHII
AVSPECTU PERACTA
MESTATE ATQUE ORDINATA

MURAE FRIBERGENSES

M. JO. GOTTLIEB BIDERMANN

CHEMNICI
LIVRARII SPONSTLIANUS

II

Inter Saxones & Bauaros iam longis abhinc temporibus insignis quaedam similitudo intercessit. Namque vtraque natio ab vltima aetate regibus paruit. Vtramque Franci Germaniam peruagantes, regibus priuarunt. Vtramque postea duces, nunc electores, obtinere. Ad vtriusque Electores, sede Imperatoris vacante, munus Vicarii deferitur. Ex vtriusque gentis principibus heroes gloria rerum domi et foris praeclare gestarum conspicui exsplenduerunt. Imo, ex vtraque familia Romanum Imperium dignissimos habuit Imperatores. De qua harum nationum conuenientia quemadmodum iam sua aetate PETRVS ALBINVS (a) disputat: ita mirificam vim eandem habuisse, ad animos vtriusque populi identidem coniungendos, non est, quod miremur. Licet enim priscae aetatis Saxones grauissimis bellis cum aliis gentibus, nominatim Thuringis, Francis, Suecis, aliisque essent implicati: cum Bauaris tamen nunquam in gratiam redierunt. Et quam bene iam dudum Bauari de Saxonibus senserint, vel vnus IO. AVENTINI, ciuibus suis alias addictissimi, testimonio adparet, qui, *Saxones, inquit, pacis ac pietatis amore praeter ceteros Germanos egregie sunt insignes* (b). Et quum aliquando duces Saxoniae et Bauariae de principatu dubii atque incerti essent, ne discordia oriretur, pacifcebantur, vt in comitiis, votis & sessione per vices primum locum tenerent (c). Quae animorum consensio tantum abest, vt postero tempore expirauerit, vt potius nouis fulcris confirmata sit, accessionibus aucta, et omni cura conseruata. Ottonem enim, Saxoniae ducem anno MLXII. Bauariae ducatum obtinuisse, annales docent. Et quum apud Saxones stirps Billungana exoleuisset, Imperator Lotharius genero suo, Henrico Superbo, Bauariae duci, Saxoniae ducatum anno MCXXXVI. assignabat (d): licet hic parta haud diu tuetur, quippe qui duos post annos ab Imperatore Conrado III., cuius in

)(2

ad.

(a) in Noua Saxoniae Historia p. 77. (b) Annal. Boi. L. IV. c. 6. (c) Zach. Zwanzig in Theatro Praecedentiae P. II. p. 145. (d) *Helmold. Chron. Slau. L. I. c. 35.*

adfectando imperio aemulus fuerat: proscriptus, cum ceterarum provinciarum, tum etiam Saxoniae possessione excidebat. Neque tamen, his rebus gestis, illi studio mutuo quicquam detractum fuit, quo utraque domus serenissima sese inuicem deuinxit, & Bauaris & Saxonibus id semper agentibus, ut facta atque tecta inter eos amicitia conferuaretur.

Hunc scopum illa etiam connubia praefixum habent, quae hoc anno utriusque familiae iam commemoratae principes inter perpetuos ciuium plausus et religiosissima vota consociauerunt. Quae quidem tanto auspiciosa nos existimamus, quanto plura & luculentiora exempla in promptu habemus nuptiarum mutuarum, quarum beneficio Saxonum et Bauarorum mirifice coaluit *amicitia*.

Nolo nunc ad duces Saxoniae inferiores excurrere, eosque in argumenti huius subsidium, veluti testes, excitare. Alias docerem, Henricum IX. ducem Bauariae in matrimonio habuisse Wulphildam, ducem Saxoniae, Magno, ultimo stirpis Billunganae, prognatam (f): Henricum X. Bauariae ducem adferrem, cui Lotharii Saxonis filia, Gertrudis, nupsit (g): Henrici Aucupis filium, Henricum I. in scenam producerem, qui Juttam duxit uxorem, Bauaram, Arnolpho Malo procreatam: et Ottonem adderem, ducem Saxoniae ad Visurgim, qui Cunizam principem Bauaricam, matrimonio adiciuit.

Neque ad Saxoniam strictè sic dictam Saxonici Palatinatus pertinere comites videntur. Ex quorum numero Fridericus, ille Thuringiae comes prouincialis, qui ab Imperatore Friderico I. Saxoniae Palatinatum acceperat (h), Mathildin, ex stirpe Bauarica, uxorem duxerat (i). Comitissae vero Henrici filia natu maior, Agnes, Bauariae ducem, Ottonem, habuit maritum. Fridericus II, anno MLXXXVIII, defunctus, Heidwigin, Bauariae principem, in connubium adlegit (k): et Hermannus, Landgrauius Thuringiae, itemque Comes Palat. Sax., Sophiam, Ottonis Bauari filiam, coniugii sociam habuit (l).

His missis, ea nunc exempla circumspicimus, quae propius illud stem-

(f) *Cranz* in Saxon. L. IV. c. 16. (g) *Meibom.* L. II. p. 364. (h) *Glasey* in Kern der Geschichte des Hauffes Sachsen. p. 804. & *Gricnerus* in Diss. de Com. Palat. Sax. (i) *Meibom.* Rer. Germ. T. III. p. 248. (k) *Meibom.* l. c. p. 253. (l) I. G. *Horn*: Henr. Illustr. p. 68.

Stemma contingunt, ex quo Serenissima, quae hodie floret, domus Saxonia Electoralis origines suas traxit. THEODORICVS, Sapiens cognominatus, anno MCCLXXXIII, ex Helena vxore filium fulceperat, FRIDERICUM, cui balbutiens lingua *Tatta*, vel Balbi, nomen fecerat, et cui nostra etiam *Freiberga* (si fides habenda HOENNIO (m) et Schlegelio (n),) multa beneficia accepta debet. Huius vxorem alii quidem *Margaretham* adpellant, alii *Helenam*, alii *Hildegardin*. In eo tamen fere omnes consentiunt, natione principem Bauaricam eam fuisse (o).

Huc ad latus iungendus esse videtur CONRADVS, filius Deonis I. Marchionis Misniae et primi Burggrauii, principis in tantum laudandi, in quantum virtus laudari meretur (p), qui ADELHELDAM, Welpho IV. Bauariae duce progeneratam, pro coniuge sortitus fuit.

Auget hunc numerum Ludovici Bauari filia MECHTILDIS, quam Marchio Misniae, FRIDERICVS SEVERVS, Admorsii filius, coniugem adsciuerat (q), anno MCCCXXXVI. vita defunctam, et in coenobio Veteris Cellae sepultam. Cuius monumentum his versibus notatum est, quos, quod illius saeculi genium produunt, hoc loco repetimus :

Anno milleno, ter C. obiit quadragesimo
Sexto, sub festo Processi, (r) quod memor esto,
Hic jacet prostrata, pausat Saxo grauidata,
Nobiliter nata, Marchionis venerata
Coniux et grata, Mechtildis sicque vocata.
Annue, quod fata sua sint, pie Christe, beata!
Heu! quam nunc angit, quam vulgus stebile plangit.
Mechtild ingenuam, fac, oro, Christe, beatam!

Omnium vero illustrissimum videtur coniugium, ab ERNESTO, commemorabili illo Saxoniae electore, cum ELISABETHA, ducis Bauarorum, Abrehti III, filia anno MCCCXXXII. initum. Ipse enim

):(3

enim

(m) Insign. Sax (n) Diss. de Cell. Veter. p. 50. (o) *Keusneri Stemm. Witteck.* p. 34 *Hennigui Tabul. Geneal.* P. II p. 13 *Hornius* l. c. p. 221 (p) *Ditmar. Chron. Mersb.* L. VI. p. 388 (q) *Annal. Vet. Cell.* p. 65. ed. Schannat. p. 85. ed. Struv. p. 150. (r) die 3. Jul. Processi nomine in factis notato.

enim Fridericus Placidus, Elector, ipsi suator erat et auctor, vt hic, nouem, cum principe Bauara, quae octo annorum erat, desponderetur. Cuius coniugii solemnia, duodecim annis interiectis, felicissime peragebantur, sponsa decem millia florenorum dotis loco secum adferente(s). Huius monimentum, ex aere conflatum, et sumtibus Ernesti, ducis Gothani erectum, adhuc Lipsiae, vbi, annos XXXXII, nata debitum naturae persoluerat, in aede Paullina oculis vsurpatur, in quo Elisabetha manibus complicatis expressa conspicitur, sinistro brachio insignia Saxonica et Bauarica complexa, his verbis adscriptis: *Anno Dni. MCCCXXXIV. am Freytag nach Esto mihi zu Mitternacht ver-schied die Hochgebobrne Fürstin, Frau Elisabeth, geborn von Bayern, Herzogin zu Sachsen, Landgravin zu Doringen und Marggravin zu Meissen. Der Gott gnædig sey. Amen.* Ex quo connubio longe felicissimo quinque filii et duae filiae procreabantur. Et altera quidem filia, Christina, anno MCCCCLXXVIII. à Daniae rege, Johanne, in thalami consortium cooptabatur; altera, Margaretha, Henrico, medio, Brunsvigensium et Lüneburgensium duci nubebat. Filiorum autem tres in Electores, duo in Archiepiscopos euadebant.

Ex his intelligimus, duas has Serenissimas familias ab antiquissimis temporibus de connectendo et firmando amicitiae vinculo serio cogitasse. Et euentus omnino docuit, bene ac sapienter eas ita cogitasse. Neque dubium est, Potentissimum nostrum Regem et Serenissimum Electorem, AVGVSTVM FRIDERICVM, Patrem Patriae exoptatissimum, in oculis exempla jam commemorata habuisse, quum auctor esset filio-principi, et heredi Electoratus Saxonico, vt ad Bauaricum principem adplicaret animum, coniugium initurus. Qua quidem propensione adeo captus et delectatus fuit Elector Bauariae Serenissimus, vt mutua voluntate adductus, Serenissimam AVGVSTI nostri filiam coniugem sibi expereret, et vitae sociam designaret. Quae admirabilis coniunctio quo arctior est atque sanctior, eo, pluribus votis omnes boni ciues eandem prosequuntur.

Et quia Freibergam in itinere transiens vtraque sponsa sua praesentia dignata fuit, eosque, qui testificandi obsequii causa aduolabant, gratiose exceptit, eadem fere fabula, mutatis tantummodo personis in

(s) Mulleri Annal. Sax. p. 27. et 33.

in scenam denuo produci visa nobis est, quae olim ab AVGVSTO, Electore Saxoniae, et Albrechto, Bauariae duce, hac in vrbe acta fuit. Vbi nempe Augustus audiuerat, ducem Bauariae cum vxore et filiis iter ad se inuisendum suscepisse, obuiam ei procedere et in via amice excipere eundem, constituebat. Freibergam igitur designabat, vbi hospites gratissimos operiretur, pie recordans, sese olim hoc loco lucem vitalem adspexisse, in cuius rei memoriam etiam arcem Freibergensem belle reconcinnandam, vel potius a fundamentis restaurandam curauerat (t). Huc itaque ann. MDLXXV. d. XVI. Jul. accedebat cum coniuge electorali, multis aulae proceribus et equitibus stipatus. Quem cum Bauaro ingredientem ciues mille et trecenti bene ornati atque armati, et per plateas dispositi, itemque metallorum fodinis seruiantes, ter explosis sclopetis, salutabant. Postero die Augustus Bauarum venatum in proximam syluam deducebat. Die vero XIX. eiusdem mensis Dresdam eum cum suis comitabatur (u), vbi maximo cum apparatu et prolixissima voluntatis significatione Bauarus excipiebatur, (calendis Augusti vero demum discedebat (w).)

Ex quibus adparet, quantam tunc laetitiam Saxonum animis inspirauerit mutua summorum horum principum amicitia. Multo autem vehementior gaudii sensus nos procul dubio adfecit, quum nuper vidimus Serenissimum reg. Pol. Elect. Sax. FRIDERICVM cum sua sponfa, ANTONIA, imperatoria et electorali Bauariae principe nostram urbem transire, et vicissim, paucis diebus intermissis, MARIAM, regiam Pol. Elect. principem, ad sponsum, MAXIMILIANVM, Electorem Bauariae Serenissimum, proficisci. Quod publicum gaudii argumentum quemadmodum nos eo tempore ad deuotissimas preces, pro salute vtriusque illustrissimae domus faciendas merito excitavit, ita nihil magis in votis habemus, quam vt Deus immortalis rata esse sinat, quae consociauimus vota.

Nunc vero, vbi feliciter paracta sunt Sollemnia nuptialia, gratulando partes nostras exsequi, ab officii nostri ratione non duximus alienum. Et eo quidem consilio quinque optimae notae alumni neque voluntatem neque facultatem dicendi sibi desse, significaturi, cras hora

(t) Andr. Molleri Theatr. Freiberg. P. I. p. 43. (u) Mollerus l. c. p. 321. (w) VVeckij Chron. Dresd. p. 327.

ra ante meridiem nona constituerunt, vires suas experiri, et fausta
quae ¹⁷⁵⁵ notis coniugibus comprecari. Suggestum igitur primo loco
conscendet

ERN. AVG. VVSCHMANN,

Waldheim.

Oda Germanica, ad quam naturam nactus est fautricem, demonstraturus, principibus
conuenire matrimonium inuendum ex mandato diuino. Succedet

CAR. GODOFR. GLAESER, + Lipsiae 1756.

Gelenau.

Carmine Latino, eoque heroico, cuius studio ducitur, exponet, ipsa conscientia prin-
cipes ad coniugium permoueri. Quem excipiet

CHRISTLIEB, ADOLPH LIEBE, + Lipsiae 1756.

Freiberg.

Advocatus Freib.

Parentis de republ. Freib. optime merentis optimus filius, Italo sermone, quem
cum Gallico felicissime adhuc copulat et scite callet, principes necessitate ad con-
nubin persuaderi, docebit. Sequetur

SAM. GOTTLOB HABERLAND,

Oederanus.

Prorsus oratione Latina, quam diligenter excolit, emolumenta ostensurus, quae ad
coniugium principes inuuant. Tandem

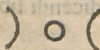
BENI. FRIDR. KOEHLER, ¹⁷⁵⁶

Doebelenf.

Advocatus Freib.

Lingua Gallica, cui feliciter seruit, quintam contrahendi a principibus matrimonii
causam, honestam nempe voluptatem, in medium adferet.

Vos Mecaenates et Scholae nostrae Fautores, et quicquid apud
nos litteras et colit, et ornat, vos, inquam, pluribus inuitarem, nisi
certum et exploratum haberem, obsequii, Regiis atque Electoralibus
sollemnibus debiti, officium à Vobis sponte parari, cui nemo, Saxoni-
cae et Bavaricae felicitatis amans, pietatis suae studio et publica sub-
iectissimi cultus professione velit deesse. Dab. FREIBERGAE, V. Cal.
Sextil, A. R. S, MDCCXXXVII.

Yb 627

(1/80)

ULB Halle
002 103 591

3

TAJOL

MVTVA
SERENISS. FAMIL. ELECTORAL.
SAXONICAE ET BAVARICAE

CONNVBIA

ANNO MDCCXXXVII.

DRESDAE ET MONACHII

AVSPICATO PERACTA

PIETATE ATQVE OBSEQVIO

PROSEQVNTVR

MVSAE FREIBERGENSES

INTERPRETE

M. IO. GOTTLIEB BIDERMANNO.

CHEMNICII,
LITTERIS STOESSELIANIS.

II.

